

BIOVEILIGHEID STAAT CENTRAAL IN PRRS-BESTRIJDING

PRRS is voor de varkenssector een ziekte met een grote economische impact en een belangrijke oorzaak van een te hoog antibioticagebruik. Na het gericht bemonsteren van de PRRS-status op je bedrijf is bioveiligheid een tweede pijler van een succesvolle aanpak van de infectie. – Tamara Vandersmissen & Caroline Bonckaert, DGZ

In *Management&Techniek* 19 van 22 oktober kon je lezen hoe je door gericht te bemonsteren de PRRS-status op je bedrijf in kaart kunt brengen. Zo weet je waar je staat en kan je samen met de bedrijfsdierenarts actie ondernemen en de situatie verder opvolgen. Een tweede pijler voor een succesvolle aanpak van PRRS is bioveiligheid. Wie continu aandacht besteedt aan bioveiligheid, doet de kans op insleep en spreading van infecties zoals PRRS, maar bijvoorbeeld ook Afrikaanse varkenspest, drastisch dalen. In dit artikel vatten we de belangrijkste maatregelen samen die je op dit gebied kan nemen.

Aankoop van dieren

Als je dieren en sperma aankoopt, doe dit dan bij een beperkt aantal leveranciers.

Ga na welke stappen zij al ondernomen hebben om PRRS onder controle te krijgen. Op termijn krijgen – naast de

.....
De scheiding van de vuile en propere zone op het bedrijf is een belangrijke maatregel.
 .....

KI-centra die als eerste van start zijn gegaan met het PRRS-programma – ook de beren- en de geltenleveranciers een PRRS-status toegekend.

Zorg er verder voor dat de dieren vervoerd worden met een diertransportmiddel dat vooraf grondig gereinigd en

ontsmet werd. Laat de chauffeur nooit in de stallen komen. Zorg voor een verharde weg die gereinigd en ontsmet kan worden na elke levering of ophaling van dieren. Plaats de dieren bij aankomst steeds in de quarantainestal. Voorzie voor de quarantainestal steeds apart materiaal, aparte propere bedrijfskledij en -laarzen.

Personeel en bezoekers

Mensen die op het bedrijf komen, vormen altijd een risico op insleep of versleep van ziekten zoals PRRS. Om te vermijden dat ongewenst bezoek zomaar binnenkomt, is het noodzakelijk dat je het bedrijf goed afschermt, bijvoorbeeld met beplanting of een omheining. Plaats bij de toegang ook een poort die je kunt afsluiten. Bezoekers parkeren hun wagen buiten het bedrijfsterrein en melden zich vervol-

gens aan. Zij schrijven zich in in het bezoekersregister en nemen kennis van het bezoekersprotocol, dat de regels vastlegt waaraan ze zich moeten houden. Een erg belangrijke bioveiligheidsmaatregel is de scheiding van de vuile en de propere zone op het bedrijf. De vuile zone is het externe gedeelte waar nog geen maatregelen genomen zijn om insleep te voorkomen. De propere zone is het interne gedeelte dat enkel betreden kan worden na het nemen van de nodige voorzorgen. Maak een schema van deze indeling en geef dit aan de bezoekers en het personeel. Zorg ervoor dat de scheiding tussen de twee zones duidelijk zichtbaar is, bijvoorbeeld met plakband op de vloer, een bankje of hek.

Personen die de propere zone betreden, gaan door een hygiënesluis. Zij laten hun eigen kledij en juwelen achter in de vuile zone van de sluis en trekken vervolgens bedrijfseigen kledij en laarzen aan. In de propere zone wassen en ontsmetten ze bovendien ook de handen. Voorzie doorschijnende, plastic wegwerpzakjes waarin de bezoekers hun mobiele telefoon of tablet kunnen meenemen in de stal. Ontsmet ten slotte het overige materiaal dat wordt meegenomen, bijvoorbeeld een bril of medicijnen.

Maak ook dat je zelf, je medewerkers en bezoekers de looplijnen respecteren die van toepassing zijn op het bedrijf: voorzie een uitgestippeld parcours waarbij rekening wordt gehouden met de PRRS-status van de dieren voor zover deze status gekend is. Anders is de regel steeds: 'Van jong naar oud'.

Wat kan je nog meer doen?

Zieke dieren breng je over naar de ziekenboeg. Voorzie ook hier aparte kledij en schoeisel. Bezoek de ziekenboeg op het eind van de dag.

Als er een kadaver moet worden opgehaald, breng dit dan altijd naar de vuile zone en leg het klaar voor ophaling in een afgesloten kadaverplaats. Draag bij het verplaatsen van de kadavers aparte laarzen, kledij en handschoenen. Reinig en ontsmet de kadaverplaats na elk gebruik. Ontsmet ook de handen. Verder is het belangrijk om aandacht te besteden aan het materiaal dat je gebruikt, bijvoorbeeld drijfplanken, schoppen, stropen, ladders en borstels. Markeer het materiaal voor elke stal met een eigen kleurcode. Wanneer je gebruik maakt van naalden, gebruik dan bij voorkeur wegwerpnaalden (één per toom).

Het terrein wordt afgesloten met een poort. Maak duidelijk dat toegang tot het bedrijf verboden is voor onbevoegden.

Specifieke maatregelen voor deelsectoren

Naast de algemene voorzorgen die voor alle varkensbedrijven gelden, zijn er ook een paar aandachtspunten specifiek voor onder andere KI-centra. De KI-centra nemen onder andere een aantal specifieke voorzorgen wanneer overgegaan wordt van de ene stal naar de andere (staleigen kledij en schoeisel, ontsmetten van de handen, enzovoort). Ze voorzien bovendien een doorloopdouche in de hygiënesluis. Ook voor de levering en de ophaling van sperma nemen ze de nodige maatregelen. Zo blijven de wagens die gebruikt worden om het sperma

te transporteren, steeds in de vuile zone. De klanten krijgen evenmin toegang tot de propere zone. ■

Voor meer informatie kan je de 'Gidsen voor Goede Praktijken' van DGZ raadplegen. Voor elk van de deelsectoren (KI-centra, beren- en geltenleveranciers en conventionele bedrijven) wordt er gewerkt aan zo'n gids. De gidsen zullen later dit jaar beschikbaar zijn de website van DGZ (www.dgz.be).

Met vragen over de aanpak van PRRS kan je terecht bij je bedrijfsdierenarts of bij DGZ, tel. 078 05 05 23 of helpdesk@dgz.be.

REINIGEN EN ONTSMETTEN: VUISTREGEL NUMMER ÉÉN

Wanneer een stal, compartiment of een diertransportmiddel leegkomt, kan het PRRS-virus overleven in mest of ander organisch materiaal. Zowel reinigen als ontsmetten zijn dan onontbeerlijk. Ontsmetten heeft enkel zin in een goed gereinigde stal of ruimte waaruit alle organisch materiaal, zoals mest en

voederresten, verwijderd is. De aanwezigheid van organisch materiaal kan de ziektekiemen beschermen zodat het ontsmettingsmiddel zijn effect mist.

Reinig en ontsmet ook steeds de handen wanneer je van het ene compartiment naar het andere gaat.